

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 3. Quomodò Attributorum, siue prædicatorum Dei aliqua præ alijs
sint transcendentia. Et qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

27 Vtrum autem formalitates diuinæ identif-
cæ realiter ita per rationem nostram distinguan-
tur, vt aliæ ab alijs ex parte obiecti, siue ob-
iectiue præscindantur, sequentes propositiones de-
terminant.

Propositio 8.

28 Intellectus noster pro hoc statu non
solum potest, sed prorsus debet circa mys-
terium Trinitatis obiectiue præscindere,
vt credere, & confiteri valeat veritates ca-
tholicas, quæ in tali mysterio fundantur.

Propositio 9.

29 Vbiunque inter diuinas formalitates
distinctionem virtualementem in ordine ad præ-
dicata contradictoria, necessarium fuerit,
admittere, ibidem inter easdem præcisio
obiectiua ab intellectu nostro oriunda nec-
essario admittenda est.

Propositio 10.

30 Præscindere nos obiectiue in diui-
nis, non solum relationes ab essentia, &
ab attributis communibus; sed etiam
attributa communia tum ab essentia, tum
inter se, multa argumenta theologica per-
suadent.

Propositio 11.

31 Præscindere nos ex parte obiecti for-
malitates realiter identificatas tam in crea-
tis, quam in diuinis, multa argumenta
philosophica ostendunt.

Quatuor hæc vltimæ propositiones vberri-
mè sunt à nobis monstratæ in Pharo Scient. di-
sp. 13. quæst. 9. Vbi quomodo præcisiones istæ
formalitatium obiectiue non in rebus ipsis, sed in
phantasmatibus substitutis, in quibus illæ cogno-
scuntur, sicut ab intellectu nostro, abundè etiam
est explicatum; Multaque alia ad præcisiones ip-
sas obiectiuas spectantia subiuncta sunt. Quæ om-
nia ibidem sunt videnda.

Propositio 12.

32 Prædicata, siue attributa Dei meta-
physicè transcendentia eodem modo, ser-
uata proportione, atque non transcenden-
tia, mutuaque præcisione præscinduntur ab
intellectu nostro. Imo præcisio obiectiua
non mutua huiusmodi prædicatorum tran-
scendentium metaphysicè transcendentia
omnino impossibilis est.

Constat hæc propositio ex dictis in Pha-
ro Scient. disput. 13. citata, quæst. 10. Vnde
explicatio eius, & probationes petendæ sunt.

Propositio 13.

33 Formalitates diuinæ realiter identif-
cæ tum non gaudentes, tum etiam gau-
dentes distinctione aliqua virtuali in ordi-
ne ad prædicata contradictoria nullatenus
sunt præscindibiles obiectiue, adhuc de
potentia Dei absolutà ab ijs, qui vident
Deum intuitiue, seu quoquo modo cogno-
scunt per propriam speciem. Imo ne for-
maliter quidem, siue ex parte actus sunt ab
eisdem præscindibiles, prout volunt multi
Recentiores.

Explicatio etiam, & probationes integra
huius propositionis in eadem Pharo Scient. dicta
disput. 13. quæst. 11. videndæ sunt.

Propositio 14.

34 Impossibile omnino est, quòd intelle-
ctus Dei, aut Beatorum, aut quorumuis
Deum ipsum cognoscentium intuitiue, siue
per propriam speciem aliquo genere distin-
ctionis rationis distinguat aut perfectiones
diuinas, aut diuinam substantiam.

Videantur etiam probationes huius propo-
sitionis, & explicatio eius loco citato quæst. 12.

QVAESTIO III.

*Quomodo Attributorum, siue prædicatorum
Dei alia intrinseca ipsi Deo, & alia
extrinseca, & alia semi-
extrinseca sunt.*

35 PRO explicatione est supponenda doctrina
vniuersalis de actibus intrinsecis, extrinsecis,
& semiextrinsecis suis subiectis, quam de-
dimus in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 4. & di-
sp. 8. quæst. 3. vbi actum vniuersalissimè sum-
ptum primò diuisimus in physicum, & meta-
physicum, appellantem physicum illum, qui phy-
sicè est superadditus subiecto, cuius actus est,
ab eoque subinde adæquate distinctus physicè;
metaphysicum autem eum, qui per nostram ra-
tionem dumtaxat est superadditus suo subiecto;
cum eoque subinde ipsa est idem saltem inadæ-
quate. Secundo actum physicum diuisimus in in-
trinsecum per adhesionem, extrinsecum, & semi-
extrinsecum; metaphysicum verò in intrinsecum
per identitatem, & semiextrinsecum, Huiusmo-
dique diuisiones, & earum membra fusè explica-
uimus, prout ibi videndum.

36 Quo eodem pacto diuidi etiam posset prædi-
catum, siue attributum Dei late acceptum: quan-
doquidem omne prædicatum aut est actus subiecti
sui ex proprio conceptu, aut per modum actus
eius concipi potest, siue in abstracto sumpti, siue
in concreto, siue per modum exercitij significabi-
lis per verbum iuxta dicta supra quæst. 1. num. 12.
omnesque subinde diuisiones actus potest subire,
vt etiam constat ex dictis locis citatis, Ceterum,
dum agimus in speciali de prædicatis, siue attri-
butis Dei, aptius compendij causa, omnis alijs
diui-

diuisionibus, illa reducimus ad intrinseca, extrinseca, & semiextrinseca, nimirum per identitatem; quidquid sit de per adhesionem. Itaque attributum Dei intrinsecum, loquendo absolute, illud dicimus, quod adæquate est identificatum à parte rei cum ipso Deo, seu cum essentia Dei, cuiusmodi sunt bonitas, intellectus, voluntas, & alia huiusmodi. Extrinsecum autem absolute appellamus, quod adæquate est à Deo distinctum re ipsa: siue ipsi sit physice adhaerens, vt creatio, qua dicitur creare, seu creans Mundum, & vnio, qua dicitur vniri, seu vnitus humanitati Christi, siue non sit ipsi physice adhaerens, vt visio, qua dicitur videri seu visus à Beatis, & amor, quo dicitur amari, seu amatus ab eisdem. Semiextrinsecum denique nuncupamus illud, quod partim est identificatum cum Deo, & partim distinctum ab ipso realiter: eo quod fundamenta realia, vnde desumitur, sunt ipsa entitas Dei, aut aliqua eius formalitas, & aliquid, aut aliqua alia realiter distincta à Deo. Huius generis sunt dissimilitudo, qua Deus dicitur dissimilis creaturæ, & inæqualitas, qua dicitur inæqualis eidem. Ista enim prædicata, seu denominationes (omne quippe prædicatum adiciens aliquid subiecto ipsius denominatio dicitur iuxta notata in Pharo Scient. disput. 12. quæst. 3. sepeque alibi) ab entitate Dei simul, & ab entitate creaturæ desumuntur, siue in eis fundantur, atque adeo illas includunt in suo conceptu reali; talisque subinde conceptus ex illis coalescit re ipsa tanquam ex partibus. Huiusce etiam generis est omnipotentia, qua Deus dicitur absolute posse, seu potens creaturas causare: habet enim pro fundamento, atque inuoluit in suo conceptu reali, præter entitatem, siue formalitatem diuinam, ipsarum creaturarum possibilitatem re ipsa distinctam à Deo; quandoquidem, si creaturæ non essent in se re ipsa possibles, non diceretur Deus absolute potens illas causare; vti modo non dicitur absolute potens causare chymæram. De quo plura suo loco.

37 Dico, in conceptu reali denominationis, seu prædicati attributi Deo includi omnia fundamenta realia, vnde illud sumitur: quia conceptus formalis eius plerumque est aliud quid ratione nostra, siue in mente nostra obiectiue (iuxta con naturalem, & ordinarium modum, quem habemus intelligendi, & iudicandi) ab ipsis realibus fundamentis; nimirum actus quidam respectiue subiecti ad terminum conceptus à nobis aut in abstracto, aut in concreto, aut per modum exercitij significabilis per verbum iuxta nuper dicta. Sic, cum dicimus *Deus potest*, aut *Deus est potens creare Petrum*, prædicatum, quod Deo attribuimus sumptum formaliter, prout à nobis concipitur, actus primus est Dei vt subiecti ad creationem Petri vt ad terminum, conceptus aut per modum exercitij significati per verbum *potest*, aut in concreto, prout significatur per participium *potens*. Cuius realia fundamenta sunt creatio ipsa Petri vt possibilis, cognitio Dei de illa vt tali, potentiaque volitiua, & potentia executiua eiusdem, quorum primum distinctum est à Deo realiter, tria autem alia formalitates sunt realiter cum Deo ipso identificata. Quæ omnia in conceptu reali talis prædicati includi dicuntur: quia, quouis eorum deficiente, non esset Deus absolute potens creare Petrum. Similiter, cum dicimus, *Deus punit peccatorem*, prædicatum Deo attributum sumptum formaliter præcisus actus puniendi pecca-

torum est; sumptum verò realiter aggregatum est ex physica actione inflictiua pœnæ, ex voluntate Dei punitiua, & ex peccato coalescente realiter tum ex actione peccaminosa, tum ex lege prohibente cum omnibus suis fundamentis, tum ex libertate cum suis. Pariterque de similibus censendum est. Interdum verò prædicatum attributum Deo non solum in mente nostrâ obiectiue, sed etiam à parte rei actus quidam formalis est absque alijs fundamentis, vt cum dicimus, *Deus creauit Mundum*. Attributa denique, seu prædicata Deo prorsus intrinseca formaliter sumpta actus etiam sunt aut primi, aut secundi, vt tales vt concipi possunt; realiter verò sumpta sola entitas Dei, vt constat.

Hæc de attributis Dei positivis. Pro negatiuis autem explicandis suppono primò ex doctrinâ datâ in Pharo Scient. disp. 9. quæst. 3. & disp. 10. quæst. 4. negationes entium non quidpiam aliqualem essentiam habens, sed nihil penitus esse à parte rei: veritates enim negatiuas non in positione, sed in remotione, siue defectu alicuius consistere re ipsa: proindeque à cognoscentibus per proprias species, non per iudicia affirmatiua, quæ aliquid ponunt, sed per negatiua, quæ remouent, iudicabiles esse. Tamen à nobis, qui negationes ad instar entium solemus concipere, tum per negatiua iudicia sint iudicabiles, vt cum dicimus, *Petrus non existit*; *Petrus non amat*; tum etiam per affirmatiua æquivalentia, vt cum dicimus *Negatio Petri existit*; *Petrus caret amore*. Deinde suppono intra statum solum existentialem dari re ipsa veritates realiter negatiuas, intra statum verò quiditatiuum non item: quia multa verè non existunt realiter; nullum tamen verè non est id, quod quiditatiue est. Vnde cognoscentes per proprias species solum possunt habere iudicia negatiua vera intra statum existentialem; non verò item intra quiditatiuum. Proindeque iudicia nostra negatiua, quæ vera sunt intra statum quiditatiuum, æquivalenter tantum sunt vera: quia veritates obiectiua, quas prætendunt, re ipsa non negatiua, sed positiva sunt, atque adeo affirmatiue tantum iudicabiles à cognoscentibus per proprias species: tamen à nobis tum affirmatiue, tum etiam per æquivalentiam quamdam negatiue iudicari possunt. V. g. iudicia hæc, *Petrus non est lapis*; *Deus non est potens peccare*, intra statum quiditatiuum præcisè eatenus sunt vera: quia æquivalent his, *Petrus distinguitur à lapide*; *Deus opponitur peccato, seu potentia peccandi*: quorum obiectiua veritates re ipsa positiva sunt; atque adeo solum affirmatiue iudicabiles à cognoscentibus per proprias species; & consequenter concipientibus cuncta, sicut re ipsa sunt. Ex quibus patet; nos præ illis posse, & sæpe solere concipere positivè, quæ re ipsa sunt negatiua, & negatiue, quæ re ipsa sunt positiva: quia ea aliter, quam sunt in se, concipimus eo ipso, quod concipimus per species alienas. Quibus in casibus tales conceptus obiectiuos, aut supposititiue negatiuos, aut supposititiue affirmatiuos, siue positiuos vocamus. Quæ omnia, & plura ad rem locis citatis latè probata, & explanata videntur sunt.

Vnde adhuc superest adijcienda diuisio attributorum Dei tampositiuorum, quam negatiuorum in ea, quæ à parte rei tantum sunt talia, & in ea, quæ in conceptione nostra tantum sunt talia, & in ea, quæ talia sunt vtroque modo. Attributa positiva vtroque modo talia erunt, quæ neque in suo conceptu formali, neque in suo conceptu

ceptu reali, siue fundamentali aliquam dicunt, aut claudunt negationem, Negatiua utroque modo talia, quæ in suo utroque conceptu aliquam negationem dicunt, aut claudunt. Attributa autem positiua à parte rei tantum talia erunt quæ in suo conceptu formali aliquam negationem dicunt: in reali vero nullam claudunt: quia omnia eorum fundamenta realia positiua sunt. Quæ eadem erunt negatiua in conceptione nostra tantum; atque adeo supposititiæ negatiua venient dicenda. Attributa uenique negatiua à parte rei tantum talia erunt, quæ nullam dicunt negationem in suo conceptu formali, in reali vero aliquam claudunt: quia aliquod ex re libus fundamentis eorum negatiuum est. Quæ eadem erunt positiua in conceptione nostra tantum; proindeque supposititiæ positiua dicenda venient. Pro quibus facile erit vnicuique iuxta hæcenus dicta exempla excogitare, & adijcere.

40 Ex quibus omnibus inferitur primo, attributorum Dei spectantium ad ipsius statum quiditatum prout talium nullum à parte rei negatiuum esse: quia nulla intra talem statum, datus re ipsa veritas negatiua, ut statuimus; atque ita, quæcumque eorum in suo conceptu formali aliquam dicunt negationem, in conceptione nostra duntaxat, & consequenter supposititiæ negatiua esse; cætera autem utroque modo esse positiua, in conceptione scilicet nostra, & à parte rei. Secundo inferitur, attributorum Dei pertinentium ad ipsius statum existentialem prout talium quædam esse à parte rei negatiua; idque vel tantum, quo casu supposititiæ positiua erunt; vel etiam in conceptione nostra; quo casu negatiua erunt utroque modo; quia scilicet intra talem statum veritates negatiua dantur re ipsa, ut etiam statuimus. Et quædam esse à parte rei positiua; idque vel tantum, quo casu supposititiæ negatiua erunt; vel etiam in conceptione nostra; quo casu positiua erunt utroque modo. Vnde tandem inferitur, omnes prædictas attributorum differentias intra statum existentialem dari; secus intra quiditatum. Pro quibus etiam iuxta dicta facile quisque poterit exempla adhibere.

41 Præterea ex dictis est inferendum, nullum attributum intrinsecum Deo posse esse negatiuum re ipsa: quia nulla negatio potest esse re ipsa identificata cum Deo. Potest tamen attributum intrinsecum Deo tantum in conceptione nostra, atque adeo supposititiæ negatiuum esse; quia nihil verat, formari à nobis conceptus negatiuos de formalitatibus Dei positiuis; quemadmodum de quibusuis alijs veritatibus re ipsa positiuis passim formamus. Vnde rursus apparet, attributa re ipsa negatiua necessario debere esse aut extrinseca, aut semiextrinseca Deo: cum tamen, præter hæc, intra quoduis reliquorum generum tum extrinseca, tum semiextrinseca, tum etiam intrinseca, esse possint.

QVAESTIO IV.

Verum Attributorum, siue prædicatorum Dei aliqua præ alijs sint transcendentia.

Et qua ratione.

42 **S**upposita vniuersali doctrinæ de prædicatis transcendentibus tradita latè in Pharo Scient, disp. 17. quest. 20. deinde supponendum est, illud

prædicatum diuinum dici impræsentiarum transcendentem, quod in omnibus, & singulis formalitatibus Dei reperitur, siue illis conuenit formaliter, siue metaphysicè, ita quidem, ut vnicuique earum eodem pacto conueniret per locum intrinsecum, ut aiunt; etiam si, illa persistente, cætera alia per impossibile deficerent, aut non essent in Deo. Illud vero prædicatum diuinum, transcendens non est, quod eiusmodi conditionem non habet. Vide hanc differentiam prædicatorum latius expositam in prædicta quest. 20. proposit. 8. Præterea supponendum, duas dumtaxat venire in præsentem considerandas transcendentias prædicatorum Dei, ommissis reliquis, quas recensimus quest. 6. Alteram per inclusionem metaphysicam prædicati transcendentis in singulis formalitatibus, quas transcendit. Alteram per adiectionem metaphysicam eiusdem eisdem. Hispositis sit.

Propositio 1.

43 **Al**iqua attributa diuina sunt transcendentia: aliqua verò secus.

Transcendentia enim sunt æternitas, immensitas, necessitas, bonitas, existentia, coexistentia cum Mundo, & alia similia: quæ nulla est formalitas Dei cui vt condistincte ab alijs conueniat, esse ab æterno, esse ybique, necessario existere, esse bonam, coexistere Mundo, &c. ut satis ex se notum est, & ex dictis quest. citata proposit. 11. Vbi ad rem plura. Non transcendentia verò sunt intellectus, voluntas, omnipotentia, sapientia, & alia huiusmodi: quia non omni formalitati Dei vt condistincte ab alijs conuenit per se, & formaliter, esse intellectuam, voluntariam, omnipotentem, sapientem, &c. ut patet in immanentia, æternitate, necessitate, impeccabilitate, & alijs.

Propositio 2.

44 **N**ullum attributum Dei est transcendens omnes formalitates diuinas per metaphysicam inclusionem.

Quia eiusmodi transcendentia omnino impossibilis est tam in sententia prædicantium obiectiue, quam in non prædicantium, ut in prædicta quest. 20. proposit. 12. & 13. monstrauimus. Vnde probatio huius petenda est.

Propositio 3.

45 **O**mnia attributa Dei transcendentia per metaphysicam adiectionem transcendent omnes, & singulas formalitates diuinas aut puram, si intrinseca sunt, aut iunctam cum adiectione physica, si sunt extrinseca, vel semiextrinseca.

Hæc etiam propositio constat ex dictis quest. illa sæpe citata proposit. 8. & 11. Vnde præterea eius probatio petenda est. Quemadmodum & cætera cuncta, quæ pro transcendentia attributorum, siue prædicatorum Dei plenius intelligendâ in præsentem desiderantur, ex vniuersali doctrinâ abundè in eadem questione tradita, petenda sunt, ne iam ibi actum rursus agamus.

QVÆ.